

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 350.—
pol leta . . . „ 180.—
četrt leta . . . „ 90.—
za mesec . . . „ 30.—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480.—
pol leta . . . „ 240.—
četrt leta . . . „ 120.—
za mesec . . . „ 40.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar
polletno . . . 4 dolara
četrtletno . . . 2 dolara

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I.
Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na obo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Položaj v Beogradu.

Beograd, 4. maja. (Izv.) Jutri po-
poldan se bo vršila seja ministrske-
ga sveta, na kateri se bo pričelo re-
ševati predloge posameznih poslancev
glede spremembe nekaterih točk
ustavnega načrta. Delo ustavnega
odhoda je končalo ter se bo o načrtu
razpravljalo v specialni debati.

Beograd, 4. maja. Jutri dopoldne
se bo bržkone vršila seja ministrske-
ga sveta. Na dnevnem redu so pred-

logi posameznih poslancev o izpre-
membah v posameznih členih ustavn-
nega načrta. O vsakem členu se bo
odločevalo posebej ter skušalo dose-
či, da bo ustavni odsek gotov s svo-
jim delom do podrobne debate v
skupščini.

Beograd, 4. maja. Ministrski pred-
sednik Nikola Pašić, ki je bil dva
dneva na odmoru v Arangelovcu, se
je vrnil zvečer v Beograd.

Revolverski atentat na ministra Draškovića.

Beograd, 4. maja. Minister za notranje
stvari Milorad Drašković je bil sredi na
demokratski zabavi pri »Kolarcu«. Okoli
13.30 ponoči je minister zapustil zabavo in
hotel oditi domov. Ko je sedel v svoj avto-
mobil, ki je bil odprt, in ko je hotel avto-
mobil odpeljati, je naglo priskočil k avto-
mobilu neznan mladenič in naperil revolver
na ministra. Ker pa je bil kraj dobro raz-
svetljen, je minister Drašković še pravo-
časno opazil napadalca ter je imel še toliko
časa, da ga je udaril z dežnikom po roki,
v kateri je držal revolver. V tem trenutku

se je avtomobil tudi odpeljal. Napadalec je
porabil ta trenutek in pobegnil skozi Pozo-
rišno ulico. Napadalec ni nihče zasledoval,
ker v trenutku napada na vsem trgu ni bi-
lo nikogar. Minister Drašković se je med-
tem vrnil domov, kamor sta kasneje došla
upravnik mesta in načelnik mestnega okra-
ja, katerima je minister opisal napadaleca.
Po ministrovih podatkih je bil napadalec
mlad in rdečkast človek, popolnoma korek-
tno oblečen. Policijsko zasledovanje, ki je
bilo takoj odrejeno, je ostalo brez uspeha,

Naša razmejitvena delegacija in fašisti.

Dopisni urad deželne vlade za Slo-
venijo v Ljubljani nam poroča: Ker
so se potaknile po časopisju razne
vesti o fašistovskih napadih na raz-
mejitveno delegacijo naše države na
njemem potu v Benetke, se nam iz
zanesljivega vira poroča sledeče:

Delegacija je odpotovala iz Ljub-
ljane v spremstvu italijanskega in-
fanterijskega kapetana g. Cosmacinija.
Na postaji v Postojni so delegatje iz-
stopili ter šli kupit vozne listke do
Benetk. Ob tej priliki se je zbralo
pred pisarno postajnega načelnika
nekaj železniških uslužbencev in dru-
gih fašistov, ki so zapeli fašistov-
sko himno. Italijanski kapetan je do-
ločil za varstvo delegacije spre-
mitvo karabinerjev, ki so stražili tudi
kupe do odhoda vlaka.

V Trstu so bili fašisti o prihodu
delegatov očitno že obveščeni.
Čakali so vlaka in ko so zagledali v
vozu jugoslovanske vojaške unifor-
me, so se zbrali v gruči pred vago-
nom. Italijanski kapetan je stopil med
nje ter je več časa z njimi govoril.
Ko se je vrnil v kupe, je povedal, da
beneški vlak takoj odhaja in je dele-
gacijo prosil, da mu takoj sledi v ta
vlak. Tudi kraj beneškega vagona
so se zbrali fašisti v še večjem šte-
vilu. Med njimi je bilo videti tudi
nekaj oficirjev, o katerih se pa ne ve
v kakšnem smislu so uplivali na fa-
šiste. V istem kupeju kot delegacija
je sedel še neki italijanski artilerijski
major ter infanterijski kapetan s svo-
jo soprogo. Major je z ozirom na dra-
žnje fašistov svetloval kapetanu ter
njegovi soprogi, da do odhoda vlaka
zapustita kupe, ker bi se utegnili te-
mu oddelku, kjer se nahaja jugoslo-
vanska delegacija, kaj pripetiti. Vsi
trije so zapustili kupe ter se vrnili še
le potem ko je vozil vlak že zahtaj
postaje. Ko je vlak potegnil so zbrani
fašisti klicali »Eja, eja, alala! ter »ži-
vijo! Italiji in D Annunziju in žvižgali.
Podobno so se obnašali fašisti tudi v
Trzinu.

V istem vagonu, kakor delegacija
se je vozilo tudi več fašistov, ki jih
je italijanski kapetan spremljevalec,
kot je pripovedoval pozneje sam, na
hodniku miril in jim dopovedoval, da
je delegacija Kraljevine SHS na
službenem potu in povabljen od ita-
lijanske vlade. Fašisti so se sicer

vzdržali vsakega nadaljnjega izziva-
nja, izjavili so pa kapetanu Cosmaci-
niju, da bodo demonstriali proti de-
legaciji, ako bi se leta podala v je-
dini voz.

Delegacija bi bila proti eventual-
nim žalitvam primorana ostro nasto-
piti. Da ne bi prišlo do težkega med-
narodnega incidenta je ostala v svo-
jem kupeju. Ob enem je pa proti ve-
denju fašistov protestirala pri služ-
benem spremljevalcu Kraljevine Ita-
lije. Do Benetk je bila potem pot mir-
na.

V Benetkah je delegacija takoj pri
prvi seji zbrane razmejitvene komi-
sije vložila proti postopanju fašistov
protest, ki ga je italijanska delega-
cija priobčila vladi.

Za časa zborovanja komisije na
otoku Lidu je bilo mirno.

Dan pred odhodom, dne 29. aprila,
je šla naša delegacija v spremstvu
ital. majorja in ital. polic. komisarja
z Lida v Benetke. Fašisti so se tudi
ob tej priliki v gruči demonstrativ-
no zbrali na Markovem trgu in šli za
delegacijo v Markovo cerkev. V sled
nastopa Italijanskega spremstva ni
bilo incidentov. Pač pa so se pojavili
fašisti med obedom delegacije pred
njenim hotelom na Lidu, ter demon-
striali in žvižgali, tako da je morala
nastopiti policija.

Vsled teh dogodkov je predsed-
nik italijanske delegacije uvidel, da
je potreba za varno vrnitev dele-
gacije Kraljevine SHS primerno poskr-
beti in je zato beneški admiralat dal
naši delegaciji na razpolago torped-
čolno do Bakra, kajti vsled železn.
štrajka bi bila sicer delegacija pri-
morana potovati z avtomobili.

Delegacija Kraljevine SHS je o
teh dogodkih poslala podrobno poro-
čilo vladi v Beograd.

(Z ozirom na to vest LDU mora-
mo konstatirati, da naš list ni priobčil
tozadevnih netočnih vesti. Poročilo
se nanaša menda na tozadevni članek
zadnjega »Ponedeljka«, ki je na uprav
nekvalificiran način napadel čast de-
legatov kot zastopnikov naše države
ter v svoji državotvornosti ni smat-
ral za potrebno, da se v tako važni
stvari o resnici prej točno informira.
Op. ured.)

NADALJNA POROČILA O IZIDU OBČINSKIH VOLITEV V POKRA- JINI.

CELJSKI OKRAJ.

Grajska vas, Oddanih glasov 54, SLS
25 (5), SKS 29 (5).
Sv. Jurij ob Taboru, Oddanih glasov
345, SLS 142 (10), SKS 203 (14).
Sv. Helionim, Oddanih glasov 138, SKZ
100 (11), SKS 38 (5).
Vransko, Oddanih glasov 168, SKZ 49
(5), SKS 62 (6), JDS 57 (5).
Braslovce, Oddanih glasov 346, SKZ
167 (12), SKS 169 (12).
Polzela, Oddanih glasov 266, SKZ 177
(12), JDS in Kmetško delavska zveza 89
(4).
Marija Reka, Oddanih glasov 76, SLS
31 (4), Gospodarska skupina 45 (6).
Prekopa, Vložena samo ena listina
SKS.

Mozirje (trg), Volilnih upravičencev 122
oddanih glasov 113, Prva kandidatska lista
pod imenom Rudolf Devet 74 (11), Narod-
no gospodarska stranka 39 (5).

Mozirje (okolica), Oddanih glasov 196.
Stranka krščanske okolice 104 (13), Kmet-
sko delavska obrtna stranka 93 (11).
Ljubno, Oddanih glasov 248, SLS 85
(8), Kmetško delavska zveza 163 (16).
Kokarje, Oddanih glasov 147, SKZ 93
(10), Nestranska kandidatska lista 54 (6).
Vodraci, Volilnih upravičencev 114.
Oddanih glasov 93, SKS 40 (4), SKZ 53 (6).
Frankovci, Volilnih upravičencev 118.
Oddanih glasov 108, Gospodarska kmetška
in delavska stranka 43 (6), SLS 65 (10).

Velika Nedelja, Volilnih upravičencev
136, Oddanih glasov 105, JSDS 56 (9), SKZ
49 (7).

Hum, Oddanih glasov 86, SKS 28 (3),
SLS 58 (7).

Litmer, Oddanih glasov 133, SKZ 92
(11), Krščanska kmetška delavska skupina
41 (5).

Obrež, Oddanih glasov 176, Napredna
gospodarska stranka 49 (4), Stranka de-
lavcev in malih posestnikov 18 (2), SKZ
109 (10).

Šalovec, Oddanih glasov 62, SKZ 47
(8), JDS 15 (2).

Vitan, Oddanih glasov 94, SKS 57 (10),
SKZ 37 (6).

Vičenci, Oddanih glasov 66, Dosedanji
občinski zastop 49 (12), Kmetško delavska
zveza 17 (1).

Trzin, Volilnih upravičencev 492, od-
danih glasov 462, Gospodarska stranka 125
(7), Delavska zveza 119 (6), Obrtna zveza
75 (4), JSDS 143 (7).

Vodice, Volilnih upravičencev 409, Od-
danih glasov 312, SLS 135 (10), Skupina
malih posestnikov, kočarjev in delavcev
112 (9), SKS 65 (5).

OKRAJ BREŽICE.

Rajhenburg, Oddanih glasov 146, SLS
101 (11), Napredna gospodarska stranka in
JDS 45 (5), Kapele, Oddanih glasov 128.
Slov. kmečka zveza 76 (10), JSDS 52 (6).
Rigonci, Oddanih glasov 312, SLS 135 (10), Skupina
malih posestnikov, kočarjev in delavcev
112 (9), SKS 65 (5).

Buče, SKS 10 odbornikov, SLS 6 od-
bornikov.

Kozje, SLS 65 glasov (9), SKS 49 gla-
sov (7).

Podčetrtek, JDS 39 (6), SLS 22 (4).

Planina, (Kompromisna lista) SKS 7,
SLS 1, JDS 2 odbornika.

Zabukovje, (Kompromisna lista) SKS
14, SLS 2.

Bizeljsko, SKS 19, SLS 2, JSDS 3.

Veliki Ormož, (Kompromisna lista) SKS
14, NSS 1, JSDS 1.

OKRAJ SLOVENJGRAD.

Slovenj Gradec, Oddanih glasov 115
glasov, Od teh so dobili NSS in SLS 40 (5),
JSDS 27 (4), JDS 48 (7).

Velenje, SLS in Kmetška zveza 167 10
odbornikov, JSDS in Kmetška delavska
zveza 233 14 odbornikov.

Muta, Skupina posestnikov, delavcev
in obrtnikov 40 (6), združeni kovinarski de-
lavci 67 (19).

Trata, Volilnih upravičencev 459, od-
danih glasov 318, SLS 186 glasov (14), JDS
152 glasov (10).

KONJSKI OKRAJ.

Laze, Oddanih 70 glasov, Slov. Kmečka
zveza 39 (9), SKS 31 (7).

Dobje, SLS 16 odbornikov, Imeno od-
danih glasov SLS 46 (7), SKS 63 (9), Ver-
nik, SKS 10 odbornikov, Gorica SLS 10 od-
bornikov.

Naprednost.

Kakor pod avstrijskim »divide et im-
pera« morijo še danes Slovenstvo stara
preizkušena gesla bratskega sovraštva.
Slovenec »naprednjak« in Slovenec
»nazadnjak« sta se pred vojno grizla do
krvi, oba pa sta pokorno vklanjala tlilik
pod avstrijskim generalskim škornjem in
upravnim jarmom cesarskih ekselenc.

Vojna nam je prinesla svetlo dobo
majske deklaracije, ko je uporna Slovenija
zadržala v navdušenju in je vse njene si-
love prešnila ena sama sveta misel: svo-
boda!

Državo imamo, državo, ki ji je dala
Slovenstvo svoj temeljni akt z maksimalni-
mi zahtevami majske deklaracije — torej
državo lastne volje vseh nas, Pričakovali
smo, da bo šla orijentacija našega življenja
v smislu smeri tega našega svečanega na-
rodnega akta, da bomo pometli z avstrij-
skimi gesli in političnimi praksami, da bomo
iskali skupne koristi nesebično, posteno,
čestudi po različnih potih.

Toda po naši krvi se pretaka še sto-
letni strup hlapčevstva, ki veleval: ubij
brata, če ti ne dela po volji, ubij ga, pa če
tudi zapadeš za to sam tučevemu gospod-
stvu.

Stara gesla stopajo zopet v veljavo.
Skupina ljudi, ki jo obhaja slast po avstrij-
skih absolutističnih manirih, je zavijala
škorpion naprednjaštva ter ga preteče
kaze tistim, ki hočejo razumevati napred-
nost po svoje in v smislu občne ljudske
koristi. Staremu, idejno izžetemu liberal-
stvu, ki je zadnja leta pred vojno pro-
diciralo samo še uslužne hoirate in patrioti-
čne odklikavce, gre v kosti smrtni strah.
Dolgo časa se je mislilo držati na po-
vrhu s tem, da je ob vsaki priliki kazalo
na prazno klerikalno strašilo in klicalo

proklestvo nad izdajalce »napredne« ideje.
Nekaj časa je to šlo. Toda mlade moči, ki
so se gibale pred vojno in za časa vojne
za oživitvite nove, družabno pravični-
še in bolj državne stavbe, so v jugoslo-
vanski svobodi zadihale živahne in v tem
osvežujočem obtoju krvi grabi nezbežem
pogin vse, kar se krile gnilega in trolega
pod bojazljivimi gesli stare dobe, ki ji je
bil edini cilj moč in korist lastne osebe —
med temi izplavinami se nahaja tudi častit-
ljivi slovenski liberalizem, pa naj se poiz-
kuša zakriti pod še tako donečimi novimi
prilinki.

Vse, kar nam je bilo svetega je posta-
vilo liberalstvo na prodaj za skledo leče,
za bilko slame, ki se ob nji upa še obdržati
nad vodami — za ustavo, ki bi ji patenti-
ran demokrati dalo v roke oblast kljub
najdemokracije izražen volji večine
ljudstva pri volitvah. V ta namen se meče
na mernike denar bank, ki podpirajo abso-
lutizem proti pravici, ker vedo, da jim le
mogoča špekulacija le v kalnih vodah abso-
lutizma manjšine, ki se bori proti večini z
vsemi sredstvi, za vsako ceno in deli v
tem bolj kapitalistom vse koncesije.

Ta nemoralni boj se je vršil zadnje dni
pri nas v ostudni goloti, vrši se dalje še
danes in danes lavka: naprednost je v
nevarnosti.

No, mlade sile, ki jih je rodilo zdravo
življenje, se zavedajo, da polje po njih žili
čista kri in da je naprednost v smislu
splošne koristi vseh trpečih sinov ene do-
movine sigurnejša kakor kdaj poprej. Zave-
dajo se, da prevzemajo baš oni dedščino
prave naprednosti in bodo brez pomislekov
sesle trlene tramovje avstrijske »napred-
nosti«, kalit stavbišče se mora osušiti.

—★—

Nemčija se bo udala. Amerika proti zasedbi. — Briand odstopi? Mnenje angleških trgovcev.

Beograd, 4. maja. Po vestih iz Berlina
se zdi, da bo nemška vlada kapitulirala in
sprejela zavezniške predloge, preden se
prične zasedba ruhrskega ozemlja. Nemški
veleindustrijalet so uvideli, da bo ruhrska
kotlina v resnici zasedena, če Nemčija ne
bi popustila in izvajajo pritisk na vlado, da
bi opustila svoje trdovratno zadržanje.
Nemški industrijalet se boje za svoje inte-
rese, ker bi bili znatno oškodovani, če za-
vezniki izvedejo svojo namero. Misli se,
da bo vsled njihovega pritiska vlada gotovo
sprejela zavezniške pogoje in tudi zavez-
niške zahteve glede dolgov in modalitet
plačevanja.

Beograd, 4. maja. Washingtonska
vest javlja, da je Hughes izjavil fran-
coskemu poslaniku, da Zedinjene drž-
ave niso naklonjene takim zavezni-
skim ukrepom, katerih rezultat bi bil
gospodarsko uničenje Nemčije. Po
drugi vesti pa se zdi, da je izjavil
Hughes francoskemu poslaniku, da
Zedinjene države ne nameravajo za-
vezeti nikakega stališča, ki ne bi bilo
v skladu s stališčem zaveznikov.

VPRAŠANJE TRGOVINSKIH PO- GAJANJ Z ITALIJO.

Rim, 4. maja. (Izv.) Glasom za-
jamčenih vesti je italijanska vlada
podvzela vse korake, da se čimprej
izvede rapalska pogodba. Vsled te-
ga je upati, da se bodo tudi trgovin-
ska pogajanja čimprej obnovila. Ta
trgovinska pogajanja bi se imela pri-
četi po končani drugi seji ministr-
skega sveta.

KMEČKI NEMIRI V SIBIRIJI.

Helsingfors, 4. maja. (Izv.) V za-
padni Sibiriji so ponovno izbruhnili
veliki kmečki nemiri. Upornim kme-
tem poveljujejo bivši častniki Kol-
čakovske armade. Proti upornikom so
bile odposlane močne čete, ki raz-
polagajo s številnimi oklopnimi
vlaki.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

4. maja

Valute in devize.

Beograd: Valute: Dolarji 30.1—
34.80, funti 135—138, franki 265—266, lire

Washingtonska vlada bo v interesu
miru prosila, naj bi se sporazum z
Nemčijo dosegel brez nasilne zased-
be ruhrskega ozemlja. Zedinjene drž-
ave ne bodo intervenirale poprej,
dokler jih zavezniki ne naprosijo
za to.

Pariz, 4. maja. (Izv.) Pri prihodu
niti otvoritvi parlamenta bo imel Bri-
and z ozirom na svoje dosedanje sta-
lišče glede represalij proti Nemčiji
jako težavno stališče. Splošno se so-
di, da je njegovo stališče močno
omajano in da bo moral najbrže od-
stopiti.

London, 4. maja. (Izv.) »Dayli
News« poroča, da obstoja možnost,
da se bo Nemčija vdala stavljenemu
ultimatu ter bo sprejela stavljeni il
pogoje, vendar pa ni trgovsko izku-
šenega Angleža, ki bi trdil ali verjel,
da bo Nemčija zahtevano svoto kdaj
poravnala. Če bi se plačilo izvršilo v
blagovnih dajavah, bi bila s tem uni-
čena svetovna trgovina.

165—166, levi 55—55.75, levi 42.50—43, mar-
ke 53.50—54, češkoslovaške krone 47—48,
avstrijske krone 5.90—6, napoleonidori 119
do 119.50.

Dunaj: Valute: Dolarji 602—606,
marke 921—930, funti 2420—2440, franki
4815—4855, lire 2955—2975, dinarji 1703 do
1725, poljske marke 69—71, švicarski franki
10.675—10.725, češkoslovaške krone 841 do
847, ogrske krone 0, v zasebnem prometu
2.76—2.80.

Praga: Berlin 110.25, Curli 1283.50,
Milan 351, Pariz 573.50, London 288.75,
Newyork 7175, Beograd 200.50, Bukarešta
1137, Varšava 837.

Curli: Berlin 8.60, Newyork 566,
London 2250, Pariz 4485, Milan 2765, Praga
780, Varšava 0.68, Budimpešta 265, Zagreb
405, Bukarešta 925, Dunaj 157 in pol, av-
strijske krone 697.

Effekti.

Zagreb: Banka za Primorje 920—
935, Jadranska banka 0—2000, Jugoslovans-
ka banka 552—580, Ljubljanska kreditna
banka 900—930, Riječka pučka banka 435—
445, Prašedlona 9600—0.

JUŽNOSRBSKI KMETI SE DRA- MIJO.

Beograd, 4. maja. (Izv.) V Južni
Srbiji se je pričelo opazati močno
kmečko gibanje proti dotedanjim ve-
leposestnikom, raznim agom in be-
gom. Bati se je, da se bo to gibanje
razširilo na več okoliš.

OBSEDNO STANJE V JERUZA- LEMU.

Jeruzalem, 4. maja. Tukaj se je
proglasilo obsedno stanje. (V Jeru-
zalemu so namreč izbruhnili resni
nemiri med komunističnimi židi in
arabskimi delavci.)

Intrige.

Naj JDS kombinira tako ali tako, v Ljubljani in Mariboru ne dobi župana. To pa JDS ni po volji. Že z ozirom na Beograd nel!

Slovenski demokratje so v Beogradu vedno zatirali, da so slovenska centra v ogromni večini njihova domena. S tem so hoteli povedati, da je vsa naša inteligenca z njimi. Volitve v občinske zastope so pokazale obratno. Politični vpliv slov. demokratov je vsled tega občutno trpel. S številkami je dokazano, da je slovenska demokracija stranka brez pristašev. Oziroma, vsaj tiste moči nima, ki si jo prisvajajo v Sloveniji. To ve danes Beograd in utis tega fakta hočejo slov. demokrati na vsak način izbrisati.

Slov. demokrati na vse načine poskušajo, prisvojiti si vsaj županovanja v Mariboru in Ljubljani. Vsako sredstvo jim je dobro. Najprvo so poskusili srečo pri soc. demokraciji. Pridobili so Toneta Kristana. Toda Kristan se ni soc. demokracija in posojeni denar za zadržane organizacije še ni socialističen komunalni program. Kristanova akcija v korist liberalcem je bil prazen udar v vodo, ob odporu izvoljenih soc. dem. obč. odbornikov, ki danes še vedno ločijo bankokratstvo od socializma. Za soc. demokrati so prišli na vrsto nar. socialisti. Liberalno časopisje je pričelo zlivati goliđe gnojnice na posamezne pristaše NSS z namenom, da jih politično ali gospodarsko onemogoči. Obenem so se razširjale o NSS bajke, da je ena struja za liberalce in proti sedanemu vodstvu stranke, druga struja za komuniste, klerikalce in podobna strašila. Vendar storje o strujah so se razblinile v ponovnih enodusnih izjavah NSS, da je stranka proti JDS županovanju.

Kaj sedaj? JDS se je oprijela zadnje bilke — advokatskih rekurzov. V Mariboru in Ljubljani so vložili rekurze proti občinskim volitvam z ednim namenom, da zavlečejo volitev županov za nekaj tednov. Med tem časom upa JDS, da z lepa ali z grda pridobi to ali ono stranko za glasove na korist liberalnih županskih kandidatov.

JDS se ne poslužuje poštenega boja za načela. Politična nemoralna, terorizem in demagogstvo je njihovo orožje. Izrabljajo socialno odvisnost nasprotnikov. Izrabljajo avtoriteto vlade. Pravi nasledniki Šušteršičevih metod! Tudi rekurza JDS v Mariboru in Ljubljani sta pravi tip Lampe-Stefetovih rekurzov proti naprednemu življu; neutemeljena in smešna po vsebini — resna vsled zlobnega namena in vsled obznanke vladne politike. Da JDS ni sram sprejemati dedščino kranjskega klerikalnega absolutizma!

Toda zastoj je JDSarski napor! Razbil se bo ob idejem poslanstvu nacionalizma in socializma; razblinil v odporni sili poštenosti; uničil v solidarnosti trepečega ljudstva.

Intrige imajo samo trenoten efekt! Bodočnost je v volji ljudstva in ta je proti politični nemoralu.

Reparacijsko vprašanje

John Forster Dulles, član ameriške mirovne delegacije v Parizu, je v New Yorku nedavno objasnjeval problem reparacij približno takole: Ko se je diktirala Nemčiji provizorična vsota (20 milijard zlatih

mark) v svrhu reparacij vse v vojni povzročene škode aliranim, so bile klavzule o načinu tega plačevanja vsekakor prenapet in nepremišljeno formulirane. Te so namreč vsebovale oddajanje vrednosti, katerih potreba je bila v onem času največja, kakor: brodovje, premog, stroji, gradbeni material, kemikalije in nemška delavna moč, t. j. okoli 500 tisoč nemških delavcev, ki bi morali pri obnovi opustošenih krajev sodelovati. — Po dveh letih pa ne smatrajo nekatere zvezne države ta modus reparacij najbolj primernim, kar je čisto umevno, če upoštevamo zle posledice, ki bi jih one pri tem trpele.

Skoraj bi lahko rekli, da je prešlo reparacijsko vprašanje v oči štadij, ko se več ne premišljuje, kako visoke vsote naj se Nemčiji naprtijo in koliko je ta zmožna plačati, nego koliko so opravičenci sploh pripravljeni sprejeti! Zasludimo kako nesigurno so se odklonile zadnje nemške ponudbe glede reparacij, pa najdemo vzrok temu cincanju le v preveliki razliki interesov, ki naj jih imajo posamezne zvezne države ne tako v slučaju, če bi se reparacijska sredstva plačevala na prvotni način (po mirovni pogodbi) kakor tedaj, ako bi Francija monopolizirala eksploatacijo nemških (premogovnikov) rudokopov ad infinitum.

Ne čudimo se, če so vesti odločilnih trenutkov iz Pariza, Londona in Washingtona tako različne, da je vsaka orientacija v tem pogledu nemogoča! — Vprašanje je vsekakor kočljivo. V slučaju, da se pusti Nemčiji pri plačevanju odškodnine proste roke proti nevarnost, da se ta, ki ima poleg 70.000.000 marljivih in inteligentnih ljudi, tudi krasno razcveto industrijo, svojih obveznosti prehitro opusti, kar pomeni rehabilitacijo Nemčije v predvojno stanje! Drugi način, čigar možnost se ravno sedaj odločuje, je pa izvedba sankcij. — Francija se hoče na ta način osigurati na vse veke pred eventualnim vojaškim napadom Nemčije, čigar uničenje se v francoskih političnih krogih precej domneva. Da je ta njihov strah deloma upravičen, potrjujejo zadnji dogodki v nemškem državnem zboru, kjer je pričakovati vsak trenutek padec sedanje vlade, povzročen po reakcionarcih. Besede, ki jih je pred par dnevi govoril v istem nacionalnem Helerichu so: 40 milijonov Francozov ravno tako ne bo obračunalo z 70.000.000 Nemcev, kakor ne 36.000.000 Angležev s 4.000.000 Ircev. — Prorokujejo nam zopet novo svetovno klanje, ki bo imelo svoj izvor le v težnjah po imperializmu. Končno odločitev perečega vprašanja naj prinesejo seje vrhovnega sveta v Londonu. — Velik del tehničnih del pa ni še gotov, zato bo potrebno še nekaj sej... Radovedni smo, kaj bodo sklenili.

"Peskov boj proti kapitalizmu v teoriji in praksi."

Ker z naskokom na "Jugosl. kred. zavod" niso mogli g. Pesku doživeti in ker tudi obdolžitev narodnega izdajstva ne drži, so pogrnili sedaj pri "Jutru", da se je v g. Pesku pobunil čut podjetnika in gospoda — ter izrabljajo zadevo bivšega urednika "Jugoslavije" g. Kosovega, da bi očrnil g. Peska kot krutega »kapitalističnega gospodarja«. Stvar pa je sledeča:

Dne 19. marca se je vršil v Unioni v Ljubljani shod NSS, na katerem so govorili dr. Rybaf, Deržić in odposlanci češke nar. soc. stranke. G. Kosovel, ki je kazal že prej upravnostno sovraštvo do NSS, je isti večer v uredništvu "Jugoslavije" zasmehoval nar. socialiste in tudi g. Peska, kateremu je bilo zbadanja že odveč ter si je prepovedal »štenkarijo«. Ker pa g. Kosovel le ni odnehal ter je g. Peska celo naravnost zasmehoval, je prišlo do spora med njima. G. Kosovel je imel celo to predrznost, da je hotel v "Jugoslaviji" s posebno notico gosp. Peska osmešiti, češ da je poročilo o shodu NSS neresnično in da je g. Pesek uredništvo prisilil, da ga je priobčilo. Priobčitev te notice v listnem listu je g. Pesek seve zabranil, ker je bila le strankarska zagrizenost in hudobija. Da je bilo poročilo o shodu NSS, 19. marca, ki ga je priobčila "Jugoslavija" drugi dan resnično, lahko potrdi na stotine prič, ki so se udeležili shoda. Seve slavno »Jutro« je drugoga mnenja, zato pa še se g. Pesku ni treba dati zasmehovati od urednika, ki je uslužben pri njem. G. Kosovel je tudi še isti večer t. j. 19. marca dejal, da »gremo narazen« t. j. da izstopi iz uredništva "Jugoslavije".

Zaradi opetovanega nekvalificiranega obnašanja g. Kosovega napram g. Pesku in ker je sam dejal, da izstopi iz uredništva "Jugoslavije", ga je g. Pesek odslavil. G. Kosovel je dobil za ves mesec marec polno plačo čeprav bi imel pravo le do dve tretjine plače. Za nadalje pa mu seve ni hotel dati plače.

Začetkom aprila je zahteval g. Kosovel trimesečno plačo kot odpravnino. G. Pesek mu je odgovoril, da je bil upravičen ga odpustiti, ker se je nekvalificirano obnašal napram njemu kot svojem šefu in ker je sam dejal, da »gremo narazen«. Da pa ne bi g. Kosovel nenadoma morebiti otežkočil gmožnega položaja je bil g. Pesek pripravljen ga vzeti nazaj v službo; da še več, da mu olajša službovanje, je celo dejal, da mu ni treba delati službe v uredništvu, temveč lahko dela kot eksternist t. j. spiše doma tedensko po 2 ali 3 kaksne koli že članke in bo dobival polno plačo, zahteva pa, da med tem časom ko bo dobival od g. Peska plačo ne sme sodelovati pri »Jutru«, kajti nikdo ne more in ne sme zahtevati od g. Peska, da naj komurkoli še plačuje zato, da bo sodeloval pri listu, ki rus zoper njega in ga bati. G. Kosovel tega ni hotel, temveč raje sodeluje pri »Jutru«.

G. Kosovel je napačno informiral stanovsko društvo časnikarjev, katerega odbornik je tudi on in društvo je, ne da bi prej se informiralo pri g. Pesku — ki je celo ustanovil član društva in notabene edini doslej, kajti v drugih izdajateljskih časopisov se ni »pobunil čut podjetnika in gospodarja«, da bi pristopili kot ustanovniki k temu društvu — in ne da bi ga prej le obvestili, izreklo zaporo nad uredništvom "Jugoslavije" t. j. da ne sme noben organiziran član društva sodelovati pri njej. S tem so nameravali namah razbiti oz. ugonobiti "Jugoslavijo". Da bi to bile le predpriprave za obč. volitve, je jasno, in neumljivo je, kako da stanovsko društvo novinarjev ne uvideva skrbno pripravljene politične intrige, G. Pesek je vendar pred pričami izjavil, da da g. Kosovega plačo, zahteva pa, da ne sme sodelo-

vati toliko časa pri »Jutru«, dokler bo dobival od njega plačo. Če je g. Kosovelu ljubše sodelovanje pri »Jutru«, nima po nobenem niti božjem niti človeškem pravu pravice, da ga bo za to še g. Pesek plačeval. Ali je »Jutro« res že tako na psu, da bi moral njegove sotrudnike g. Pesek plačevati?!

V tej zadevi je postopal g. Pesek gotovo nad vse kulantno in sme-

lo rečemo, da bi lastniki »Jutra« postopali napram svojem reinitenemu uredniku vse drugače. Značilno pa je, da izrablja »Jutro« sedaj to zadevo zoper g. Peska ter ga skuša očriniti pred javnostjo kot »reakcionarnega samolastnega kapitalističnega gospodarja«. Sodbo prepuščamo mirne vesti javnosti. »Jutro« pa naj le piše članke o »Peskovem boju proti kapitalizmu v teoriji in praksi.«

Razna poročila.

Neresnične vesti o naklepih vstašev zoper generala Dimitrijeviča. Načelnik cetinjskega okrožja javlja, da so vesti, po katerih je zoper generala Dimitrijeviča in načelnika javne varnosti Laziča obstajala za njegova bivanja na Cetinu zločinska nakana, so popolnoma izmišljene in tendenciozne.

Politično - vojaška pogodba med Romunijo in Češkoslovaško. Presburo poroča iz Prage: Politično - vojaška pogodba med Romunijo in Češkoslovaško stoji na bazi ohranitve integritete mirovnih pogodb.

Poljska vstaja v Gorah Sleziji pred nemškim parlamentom. V zbornici je izjavil državni minister dr. Simons: Pred malo urami je medzvezniška komisija sporočila,

da je trdno odločena, vzdržati mir in red. Nevarnost zopetne vstaje v Gorah Sleziji je ogromna in njene posledice bi bile nedogledne. Nemško prebivalstvo Gorah Slezije mora odkloniti vsako odgovornost. Odgovorni so samo poljski lujskači in odgovorni organi, ki menijo, da bodo siloma mogli doseči, kar jim je po pravici in po glasovanju zabranjeno. — Posl. Schultz-Bromberg (nemški nacionalce) pogrša vsako omembo o tem, kaj namerava storiti vlada, ako odpove medzvezniška komisija. — Državni minister dr. Simons veli: Ne smatram za umestno, da bi sedaj v času, ko bomo oddali svoje brzojavke v glavnih mestih zveznikov, podali izjave, kaj mislimo storiti, ako se nam odreče pomoč zveznikov.

Gospodarstvo.

ZVIŠANE TELEFONSKE PRISTOJBINE.

Letne naročniške pristojbine se zvišajo za dosedanje naročnike od 1. julija t. l. sledeče: A. Pri omrežju z več kakor 500 telefonskimi naročniki: 1. hoteli, tovarne, banke in hranilnice plačajo naročnino 2500 dinarjev na leto; 2. restavracije, kavarne, slaščičarne, bufeti, pivnice, trgovine, agenture, menjalnice, gledališča, orfeji plačajo na leto 2000 dinarjev; 3. delavnice, skladišča, podjetniške in inženjerske pisarne plačajo 1800 dinarjev na leto; 4. odvetniške in ekonomske pisarne, veleposredstva, mestna podjetja (tramvaj, elektrarne itd.), lekarne, tiskarne, penziji, klubi, potem društva in vsi ostali prostori za javne sestanke plačajo 1500 dinarjev na leto; 5. zdravniki s privatno prakso plačajo 1000 dinarjev na leto; 6. novinarska društva plačajo 800 dinarjev na leto; 7. zasebniki, državne in samoupravne oblasti, gasilna društva, književna društva plačajo 500 dinarjev na leto; 8. za telefone, postavljene v zasebnih stanovanjih državnih uradnikov in narodnih poslancev, je plačati 400 dinarjev na leto; 9. poštni in brzojavni uradniki in dobrodelna društva, ki delujejo v obliki blagor, plačajo 200 dinarjev na leto. B. Za telefonske postaje v omrežju z manj kakor 500 telefonskimi naročniki plačajo: 1. 2000 dinarjev, 2. 1500 dinarjev, 3. 1200 dinarjev, 4. 1000 dinarjev, 5. 600 dinarjev, 6. 500 dinarjev, 7. 400 dinarjev, 8. 300 dinarjev in 9. 150 dinarjev na leto. Pristojbina za napravo novih naročniških postaj vseh gor navedenih vrst se zviša s 1. majem 1921. od 350 na 600 dinarjev. Za premostitev glavnih in notranjih postanskih telefonskih postaj in signalnih zvoncev v istem poslopiju ali na istem zemljišču, je v naprej plačati 120 dinarjev od vsakega aparata. Za premostitev glavnih telefonskih postaj v mestnem področju je plačati pristojbino 300 dinarjev. V izvenmestnem področju pa je razven te pristojbine poravnati še dejanske stroške za delo in uporabljene po-

treščine. V slučaju premeščanja glavne telefonske postaje, katera ima sporedno aparate ali signalne zvonice v drugo poslopije, je plačati razven pristojbin za premostitev glavne telefonske postaje ali izvenmestnih pristojbin še po 120 dinarjev od vsakega aparata ali zvonca. Letna naročnina za vsak sporedni aparat (notranjopostansko postajo) je plačati 120 din. Za napravo podcentrale in sporednih aparatov plača naročnik po 120 dinarjev. Pristojbina za pogovore iz govornice v krajevnem prometu je 1 dinar za časovno jedinico, za medkrajevne telefonske pogovore v tuzemskem prometu pa je treba plačati od 1. maja t. l. naprej: v I. pasu (do 100 km) 3 dinarje, v II. pasu (nad 100 do 200 km) 5 dinarjev, v III. pasu (nad 200 do 400 km) 7 dinarjev in v IV. pasu (nad 400 km) 8 dinarjev. Vsi privatni razgovori v soboto od 20. ure dalje pa do ponedeljka do 8. ure se zaračunavajo kot nujni, to je veljajo trojno pristojbino. Pozivnice za razgovor se lahko dajo v krajevnem prometu. Brzojavne pristojbine se zvišajo na ta način, da se plača za vsako brzojavko v notranjem prometu poleg redne pristojbine še osnovna pristojbina enega dinarja. — Vse te spremembe stopijo v veljavo dne 1. maja t. l. z izjemo, da morajo plačati dosedajni telefonski naročniki zvišano naročnino šele od 1. julija 1921.

Statistika o žetvi leta 1920. V ministristvu za poljedelstvo se je te dni izdelala statistika o žetvi leta 1920. To je prva statistika, ki je bila sestavljena za vso zedinjeno kraljevino in za vse proleto našega poljedelstva. Po tej statistiki stoji Srbija na prvem mestu produkcije. Statistika je razdeljena na osem delov po razliki panogah poljedelstva.

Poslanje poštnih promet z Italijo. V Italiji je dovoljen do nadaljnjega izvoz olja ter uvoz kave in čaja v poštnih zavitihi.

Cene tekstilnih izdelkov na Dunaju so vsled krize v tekstilni industriji precej padle. Angleški in italijanski trgovci offerirajo večje množine dobrega blaga po zelo nizkih cenah.

"Carmen."

(K predstavam v naši operi.)

Bizetova »Carmen« znači višek operne literature od konca klasične dobe do zmagave Wagnerjeve reforme; v gotovem smislu celo višek moderne opere sploh: ni ga muzikalno-dramatičnega dela, ki bi tako popolno družil v sebi globino in silo génija, torej absolutno umetnostno vrednost, z bogotno melodiko v obliki, splošnosti dostopni in prijetni. Odtod-tudi presenetljiva enodusnost strokovnjaške glasbene kritike in laiškega občinstva: Bizet je kmalu osvojil oba. Odtod tudi zmagovitost te opere, celo, če je podana le povprečno ali še slabše.

Kaj bistvenega reči o umetnostni vrednosti te snovi in o njeni dramatični sili — to bi zahtevalo mnogo več prostora, kot ga imamo tu na razpolago. In sploh: čim manj se umetnosti razlaga, tem boljše zanjo. Dobra predstava bo pomagala laiku do jasnejšega občutka skrivnostne sile in lepote te muzike boljše kot analiza v besedah. Če pa predstava

tega ni zmožna, če niti po malem ne izčrpuje bistva opere, če se zadovoljuje s tem, da plitvo ponavlja poslušalčevim ušesom že znane in ljube melodije, če mestoma z neprimernim, napačnim izvajanjem celo onemogoča iluzijo, v katero bi se poznavelec rad rešil s pomočjo fantazije in spominov, lepših od sedanjosti v naši operi — potem je dolžnost kritike, da to pove.

Ljubljanska publika, izmičena po različnih »Fra Diavolih« in brezkončnih sprehodih »Od bajke do bajke«, je postala zadovoljna z malim Publikum, ki že dolgo ni slišala pošteno dane opere, se težko zavé, da so po svetu — in celo ne daleč od nas — orkestri in ansambli, ki funkcionirajo vse drugače kot naš ljubljanski. Vodstvo naše opere vestno skrbi, da občinstvo ne bi dobilo prepočisto prilike, slišati kaj boljšega: celo tukajšnji drugi kapelnik ne sme prevečkrat do pulita, kaj šele, da bi gostoval kak tuj kapelnik ali orkester. Jaz bi Ljubljancem privoščil vsaj spet godbo beograjske Garde, da bi se spomnili, kakšne je skrbno naštudiran in strumno yoden orke-

ster. Potem bi že prvi večer sprejeli to-le našo sedanjo »Carmen« brez tistega navdušenja, ki je baje vladalo pri premieri.

Tako škandalozna kot so bile številne druge predstave pod vodstvom g. Rukavine, ta »Carmen« ni. Brez dvoma ji je posvetil največ pozornosti in pridnosti, kolikor sploh premore: zasedel je vse vloge s prvimi močmi, vaje so trajale celo večnost in pri sceneriji se ni varčevalo. Kljub vsemu temu je treba konstatirati, da je predstava komaj dosegla povprečno mero provincijalnega gledališča in to v orkestru in zboru, v režiji in izdelavanju posameznih vlog.

Poglejmo najprej momente, ki so dočela odvisni od dirigenta: tempo, ritem, dinamika (zadostovati mora nekaj zgledov). Začetni tema uverture je igran znatno prepočasno, vsaj pri repizah; — ali je to morda uspeh »Slovenčeve« kritike, ki mu je pri premieri očitala naglico na tem mestu? — predvsem pa mu manjka strumnosti, precizne izdelave. Tu notri je ognja, da razvname in razplameni najhladnejše občinstvo — samo dirigent se mora potruditi —

in znati mora! Veliko prepočasen je kartni tercet v III. dejanju. V intermezzu pred IV. dejanjem odiora orkester svoj part sploh brez vsake pointe, kot da hoče zavestno imitirati čisto neinteresirano kavarniško godbo itd. Na pretresljivem mestu v zadnjem aktu, ko zadoni v orkestru motiv bikoborbe, ki oznanja Escamillovo zmago v cirkusu in odloči Carmino usodo, ostane orkester hladen in brezizrazen; dirigent ne opravlja svojega posla boljše kot bi ga Maltzlov metronom. Preveč pogoste so diskrepance med orkestrom in pevci, ne samo, da si dirigent ne zna pokoriti solistov, tudi z zborom se lovi. Kakor tempo in ritem, je neizrazita, zabridana, večkrat naravnost napačna tudi dinamika: v orkestru, v zboru (in pri solistih). Orkester je skoraj venomer preglasen; plana, ki bi donel, sploh ne doseže. Pri zbor delavci (I. akt) je predpisan skoro ves čas v pp — pel in spremljal se je skozi »s polnega orla«. Seguidilla je istotako pp in p (razen najzadnjih taktov) — a solistinja in orkester sta brezobzirno svirala forte. (Morda je tu kiva tudi solistinja; toda odgovo-

ren je dirigent). Fatalno pa je, da kapelnik kljub vsemu ropotanju ne spravi s svojega instrumenta poštenega fortissima; to se posebno močno čuti ob koncu opere, ko vse skupaj bolj zaspi, mesto da bi okamenelo v grozi. — O izdelanih ali celo skrbno nuančiranih prehodih ni govora. — niti v orkestru, niti v ansamblu. Če dirigent takega mesta sploh ne preze, se zadovolji z najbolj grobimi efekti, n. pr. pri kritičnem kvintetu tihotapcev v II. dejanju: kje je ostala skrivnostnost zločinskega pomenka, kje muzikalna dražest teh strmihi crescendov (brez kričanja)? Pevci so očividno le krčevito pazili, da vsi obenem mehaajo: to naj bo za ljubljansko občinstvo dosti umetnosti! Neodpustljivo zaniknost pomeni pri dirigentu in pri godcih, da je celo pri godalni vsak prehod zaman. V našem orkestru so lesna pihala boljše ali vsaj vestnejša kot godala — redek slučaj, a gotovo še bolj krivda godat, kot zasluha pihali! Vsaj enotno ubirati bi se dali instrumenti, ne? — Saj imamo koncertne mojstre. In dirigent bi moral imeti toliko poslušaja...

Dnevne vesti.

— **Gospodarski stiki s Čehoslovaško republiko.** Včeraj sta dospela v Ljubljano poslanec ČSR Jan Hryz-bil in tajnik društvene unije češko-slovaških narodnih socialistov Jan Hybl v sv. da se navežejo s pomočjo NSS med Slovenijo in polagoma celo Jugoslavijo in med produktivni zadrugami čeških narodnih socialistov tudi kar najožji gospodarski stiki. Poleg tega se hočeta odlična gosta kot stara strokovnjaka na združnem polju na lico mesta poučiti o naših gospodarskih razmerah in pomagati pri ureditvi modernega zadrugnega življenja. — Nar. soc. stranka gre mirno in samozavestno svojo pot in medtem, ko ostale stranke razdirajo in mešetarijo, gradi ona mostove, politične in gospodarske med Jugoslavijo in ostalimi slovanskimi narodi.

— **Rekurz proti občinski volitvam v Mariboru** je vložila JDS. Vzroki za ta rekurz so taki, da misli celo »Slov. Narod« da ne bodo držali. Rekurz je vložila JDS namreč vsled tega, ker se je pri skrutinju pomotoma razglasilo za izvoljene namestnike iz namestniške liste, mesto iz odborniške liste. Okrajno glavarstvo je to napako seveda takoj popravilo. Kaj pravzaprav JDS s svojimi rekurzi zasleduje je seveda za dobre opazovalce političnih razmer jasno. Če pa ji bodo njeni načrti uspeli, je pa seveda drugo vprašanje. Sicer bomo pa o tem še govorili.

— **Da pridobe časa,** so vložili jedeserari po naročilu svojih bankokratov rekurz zoper obč. volitve v Ljubljani. V predsedstvu Jadranske banke delajo namreč, da zberejo 92 milijonov kron, ki jih dolguje mestni hranilnici. Ker pa ne more niti Jadranska banka spraviti skupaj 92 milijonov kar tako na kratko roko, im je dobro došel vsak dan odloga, ki ga pridobe. To je rešitev uganke!

— **Maščevalnost** je začela izvajati »Jadranska banka« nad svojimi uradniki, ki so nar. socialisti. Gospodje pomnite vsaka sila do vremena!

— **Izjava.** Kot odgovor na nesramne napade »Jutra« na NSS, prila-glja kraljeva organizacija v St. Jurju ob i. ž. 15 novih naročnikov na Novo pravdo in 3 na »Jugoslavijo«. — Kraljeva organizacija NSS St. Jur ob i. ž.

— **Izid volitev v ljubljanski okoli.** Predvčerajšnjem so se izvršile občinske volitve v okrajnem glavarstvu ljubljanske okolice. Volilo je 36 občin, 622 odbornikov. Dobili so: JDS 15, SLS 295, SKS 203, NSS 8, JSDS 65 in komunisti 36 odborniških mest.

— **Izid občinskih volitev v političnem okraju Slovenjgradec.** Volilo je 40 občin, 632 odbornikov. Dobili so JDS 46, SLS 388, SKS 92, NSS 14, JSDS 142 odborniških mest. Volitve v dveh obsejnih občinah so bile vsled še nedoločenih mej preložene.

— **100letnica Napoleoneve smrti.** Jutri mine 100 let, odkar je umrl v preganstvu veliki Napoleon. Poleg francoskega naroda imamo tudi mi Slovenci in Hrvatje največ vzroka, da se s hvaležnostjo spominjamo velikega moža, ki nas je hotel prvi rešiti nemške sužnosti ter nam ustanovil narodno edinstvo s tem, da je združil Slovenijo, Istro, Dalmacijo in Hrvatsko do Kolpe v kraljevino Ilirijo. Spodobilo bi se, da bi naša prosvetna društva proslavila jubilej s predavanji in eventuelno s posebno spomenico.

— **Udeležnikom za obisk kmetijske razstave v Pragi,** ki so se priglasili za skupno potovanje, je treba vidiranih potnih listov, na kar se ponovno opozarja. Podrobnosti o vožnji s posebnim vlakom se bodo pravčasno naznanile. Kolikor je znano, odide vlak iz Beograda dne 9. t. m. zvečer.

— **Opozorilo.** Svoje cenj. dopisnike in naročnike vlnudno opozarjamo na razglas poštnega ravateljs-tva v Ljubljani, glasom katerega morajo biti dopisnice frankirane z 1 K znakom, pisma pa z znakom za 2 K. Veljavne tudi niso več znakne stare naklade, takozvane ljubljanske znakne. Naša uprava plačuje sedaj vsak dan večji znesek na kazenskem portu, od sedaj naprej pa bomo do-šledno vsako nepravilno frankirano pismo zavrnili.

— **Republika** še vedno vleče. Kakor kažejo izidi občinskih volitev na deželi, komuniste še vedno ribarijo z republiko. Maršiste je dobila kmetstvo - delavska republika stranka največ glasov. Političnim demagogom se ne šudi, da se

poslužujejo vsakovrstnih, četudi nehonetnih sredstev, toda žalostni dokaz za politično nezrelost našega ljudstva je, da se pusti loviti na take vabe.

— **Kdo štiti kinematografske milijonarje?** Po novem letu 1919 je izšla na redba celokupne Narodne vlade, da se javni kinematografi poddržajo, s čimur bi se bilo moglo mnogo pomagati našim invalidom. Ravno kar pa je izšla nova naredba deželne vlade, ki prvo naredbo razveljavlja.

— **Za izselence v Ameriko.** Ker so se na italijanskih prevoznih ladjah pojavile kužne bolezni, je tem parnikom sploh prepovedano sprejemati potnike v Ameriko. Potniki iz francoskih pristanišč pa se podvržejo v Ameriki 15dnevni kwarantani. Brezposelnost delavcev v Ameriki pa traja še nadalje, kakor poroča naš konzul iz Amerike.

— **V tipicala Dobrua pri Celju** se je otvorila sezona i. majnika. Kopalnice je prenovljeno in bo napravilo na vsakega gosta najboljši vtis. Restavracija v kopaliskem domu je prevzela znana restavratorka pri »Roži« v Ljubljani, s čimer je gostom zagotovljena prvovrstna postrežba.

— **Zgodnja toča.** Vključ abnormno hladnemu in deževnemu vremenu so imeli že v nekaterih krajih točo. Prejšnjo soboto je nad Kamnico in severno okolico Maribora celo uro klestila toča. Predsinočnjem pa je po Savski dolini od Radeč čez Sevnico in naprej čez Krško padala dežela toča, ki je oklestila sadno drevje in trto.

— **Kaznovana malomarnost.** Posestnik Jos. Oražem na Selu je sprejel v službo tujeza blapca, ne da bi si bil zapisal njegovo ime in ga prijavil. Prihodnjo noč je novih blapcev pobral obleko in čevlje so-hlapcu Klemencu, vzal gospodarju iz miz-nice svojo posejsko knjižico ter pobegnil.

Ljubljana.

— **Jurjevanje na ljubljanskem gradu.** Na praznik dne 5. maja priredila ženska podružnica družbe »Sv. Cirila in Metoda« St. Peterska in St. Jakobsko-Trnovska običajno vsakoletno Jurjevanje na gradu. Ob 9. uri maša v grajski kapelici. Od 9. do 17. ure postrežba posetnikov na dvoršču grada z jedili in pijačo. Prosta zabava. — Vstopnine ni ter se sprejemajo le prostovoljni prispevki v prid družbe »Sv. Cirila in Metoda«. Od 9. do 11. ure pohod godbe »Zveze jugoslovanskih železničarjev« po mestu. Od 13. do 19. ure igra na gradu ista godba. V slučaju slabega vremena se vrši praznovanje v dvoranah. Prijatelji družbe Cirila in Metoda vsi na krov.

— **Javna prošnja.** Stolna Vincencijeva konferenca bo oskrbela nekaterim revnim otrokom potrebno šolsko obleko za sveto birmo, ker jim je starši ne morejo kupiti. Ker se je oglašilo preveč otrok, jih stolna konferenca ne more sama oskrbeti z vsem potrebnim, zato se obrača na vso javnost, da ji pomaga v ta namen s prispevki. — Upamo, da se bo našo dovolj usmiljenih src, ki bodo pomagali, da se omogoči tem otrokom sv. birmo. Prispevke sprejema Stolna Vincencijeva konferenca, Poljanski nasip 10. (Dobrodelnost).

— **Učitelj izginil.** Dne 2. t. m. dopoldne je izginil iz svojega stanovanja v Ilirski ulici 76 letni učitelj v pok. Ivan Strehovec. Pogrešani je bolj majhne postave, podolga-stega obraza, ima sive lase in take brke, hodi počasi naprej sklonjen ter je imel rja-vo obleko in trd klobuk.

— **Tatvina v gledališču.** Članici opernega gledališča Milki Bahorjevi je bila dne 2. t. m. med vajo v gledališču ukradena denarnica z vsebino 1500 K.

— **Slabo vest** je imel nekdo približno 15 let stari deček, ki ga je v noči na 3. t. m. ustavil stražnik na Sv. Petra cesti, ker je nosil vrečo ter se hotel stražniku izogniti. Ko ga je stražnik ogovoril, je vrzel vrečo od sebe ter zbežal. V vreči so bile slaščice, rozini in čokolada, gotovo iz kakšnega vloga v baraku.

— **Društvo pis. olicantov in pomoč-nikov** vabi svoje člane k rednemu občemu zboru, ki se vrši v četrtek dne 5. maja 1921, ob 2. uri popoldan v Justični palači, razpravna dvorana št. 78 I. z običajnim dnevnim redom. Poštoštevilo!

— **Osrednje društvo poštnih podurad-nikov** za Slovenijo s sedežem v Ljubljani naznanja, da se vrši izvanredni občni zbor 7. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani listonošev na glavni pošti. Ker je izvanredni občni zbor jako važen, se prosti poštošte-vilne udeležbe; po možnosti naj odpošljejo tudi tovariši iz Maribora, Celja, Novega mesta itd. svoje zastopnike. — Odbor.

— **Čebelarški shod.** V nedeljo 8. t. m. ob 3 popoldne se vrši čebelarški shod pri čebelnjaku g. rač. nadsevnika Avguština Bukovica na Gruberjevem nabrežju. Predaval bo g. nadučitelj Jurij Slapšak. Povabljeni so vsi čebelarji in prijatelji čebe-larstva. Shod sklicuje čebelarška podruž-nica za Ljubljano in okolice.

— **Sokol II nastopi s članstvom in na-raščanjem** na pomladanski prireditvi društva za zgradbo sok. doma dne 8. t. m. v Hri-barjevem gaju. Občinstvo opozarjamo na to prireditvi, ki bo letos edina v Hri-barjevem gaju in bo prekašala vse dosedanje. Vspored še priobčimo.

— **Iz Ljubljane** izbrana le za dobo 8

let z razsodbo policijskega ravateljstva 30 letna natakarica Ana Semč (Semec).

— **Bivša »Kralnišche Baugesellschaft«** v Ljubljani se je prekrstila v »Stavbeno družbo d. d.«

— **Tedenski zdravstveni izkaz.** V dobi od 24. do 30. aprila se je rodilo v Ljubljani 25 otrok (15 dečkov, 10 deklic), med njimi 1 mrtvorjen. Umrlo je v tej dobi 28 oseb (11 moških, 17 žensk), in sicer 20 domači-nov in 8 tujcev. Smrtni vzroki so bili sle-deči: 8 jetika, 2 pljučnica, 1 zastrupljenje rane, 1 možganska kap, 3 srčna hiba, 1 rak, 1 samomor, 2 druga naravna smrtna vzroka. Nalezljive bolezni so bile nazna-njene sledeče: 1 davica, 1 skratinka, 1 koze.

— **Izgubljeni in najdeni.** V drugi po-lovili m. m. so bile pri polic. ravateljstvu prijavljene sledeče izgube: zavitek z belo obleko, 3 denarnice z vsebino 36—2000 K, 4 zlate zapestnice, verižica iz belih biserov, črna napol svilen dežnik, zavojček čipk, ščipalnik v etuju, 2 ključa, 2 zlati broži, 2 zlata uhanja, 2 kosa črne svile, nabiralna pola, 720 K v raznih bankovcih. — V istem času so bili najdeni sledeči predmeti: 3 denarnice z vsebino 222—1314 K, par no-vih črnih nogavic, rdeč baržunast moški čevlji, srebrna damska zapestna ura, svi-lena ruta, črna pompadura, 2 slovnici, rjav suknjič, 379 K v različnih bankovcih. — V železniških vozovih se je našlo: 4 dežnik, 2 otroška klobuka, denarnica, torba, 2 pa-lici in ženska obleka.

Maribor.

— **Sela mestnega soseta.** Danes, v sredo ob 18. uri ima mestni svet sejo, v kateri se bo rešilo vprašanje preureditve mestne dvorane, ki je za sedanje število odbor-nikov premajhna. Za adaptacijske namene je določenih 30.000 K.

— **Aretrirani hujšač.** V soboto je bil are-triran znani hajlovec Rihard Weber, bivši tajnik »Heimatstadta« in »Hanshern-Vereina« ter sedanjí tajnik mariborske evan-geljske občine, ker je ponovno vzdikal »Hoch und Heil Tirol«. Obsojen je bil na 8 dni policijskega zapora.

— **Sokol Maribor priredi** v soboto dne 7. maja v Narodnem domu družabni večer s telovadnim nastopom članov in članic ob sodelovanju vojaške godbe. Začetek točno ob 20. uri. Po telovadbi se vrši prosta za-bava in ples.

— **O, ta lubezen!** Dr. K. M. je te dni de-janski napadel s sabljo trgovca F. Ž. v nje-govem stanovanju ter ga težko poškodoval. Vzrok temu napadu je najbrže ljubosum-nost. Dr. K. M., ki ni bil upravičen nositi uniformo, je bil naznanjen policiji.

— **Preveč si ga je privoščil.** Vsed pre-bolnice zayžitega alkohola se je na cesti onemogel neki cestni pomočnik. Prenesi so ga na policijsko stražnico, kjer mu je zdravnik dr. Ipavc dal prvo pomoč. Na-daljeje plačilo mu seveda ne odide.

— **Vlom v bolnico.** V noči od 30. aprila do 1. maja je bilo vmljeno skozi okno v kirurško sobo tukajšnje javne bolnice. Vlomilec ni odnesel drugega kot bolniško odejo, vredno 300 K. Sumi se, da je storilec kak bivši pacient.

— **Z doma je pobegnil** Adalbert Mesarič, rojen 1903 v Mariboru, stanujoč v Kettejevi ulici št. 1. Ako zamore kdo navesti kake podatke o njegovem sedanjem bivanju, naj to naznani policijskemu komisarijatu v Ma-riboru.

— **Mestno kopalnice** ostane radi čistjenja kotla do 11. t. m. zaprto.

Celje.

— **Prvi maj v Celju.** Ker so bile za ta dan prepovedane vse manifestacije na ulici, (pripomnimo, da je v Celju oblast prepo-vedala železničarski godbi igrati jutraj tudi budnico, katere je bila v Celju leta in leta sem v navadi), so imeli socialisti velik manifestacijski shod v hotelu »Union«. Na tem shodu je poleg drugih govornikov govoril poslanec Kopač iz Ljubljane. Po-poldne pa se je vršila majniška veselica. Dan je potekel mirno in se mir ni nikjer kadil.

— **Mestno gledališče v Celju.** Sinoči se je v našem gledališču uprizorila Cankarjeva tridejanska farsa »Pohujšanje v dolini Šentflorjanske. Igra, ki se je že lansko leto večkrat uprizorila, je dosegla najlepši uspeh, za kar se je v prvi vrsti zahvaliti režiserju g. Stanku Gradšniku in poštvo-valnim igralcem, ki so svojo nalogo častno rešili. Vsa čast dramatičnemu društvu, ki vključuje ogromnim neprimlikam in gnetnim težavam neumorno vrši svojo veliko kulturno nalogo. Želim, da občinstvo upošteva neumorno poštvovalnost naših diletantov ter z obilnim obiskom pokaže, da zna ceniti njih nesebično delovanje.

— **Koncert Celjskega pevskega društva,** kateri se vrši prihodnjo soboto dne 7. t. m. v Narodnem domu, obeta biti lepa glas-bena prireditve. Spored je krasen in bo nudil občinstvu mnogo umetniškega glas-benega užitka. Celjani se opozarjajo, da v obilnem številu prireditve posetijo.

— **Stanovanjska komisija v Celju.** Pover-jeništvo za socialno skrbstvo je imenovalo članom stanovanjske komisije v Celju g. Karla Gregoriča, hišnega posesnika, g. Miloša Čepina, uradnika in g. dr. Ivo Šu-bica, vladnega koncipista.

— **Prodaval je v soboto** zvečer v Nar-domu v Celju g. dr. Schwab o zanimivo-stih, ki so se pred 35 leti vršile v Celju.

Opisoval nam je poleg drugega življenje mladine, posebno dijakov ter njih odnošaje do tedanjih strogih nemških profesorjev. Predavanja se je udeležilo precej poslušalcev.

— **Aretriran** je bil delavec Štefan Arlič, ker je po ulicah kričal »Hoch Oesterreich«. — Zaradi pijanosti je policija aretirala krz-narja J. Orah in mesarja Fr. Semč. — Zaradi potepušva ste bili aretirani Kata-rina Volšak in Eliza Čretnik.

Primorje.

— **Iz Postojne.** Naši ljudje silno tr-pijo, duševno in telesno. Nesramna fašistovska druhal je z najdrznejšim terorjem naskočila našo narodno-zavedno Postojno tako nasilno, da se je bati, da bodo naši zavedni rojaki pod tem silnim pritiskom klonili du-ha... Laška oblast ne da našim ljudem dovoljenja v Jugoslavijo; kdor pa uide čez gozdove, mu enostavno prepovejo povratek domov. Kdor je rojen v Jugoslaviji, temu preiščejo in preobrnejo vso hišo, ker bi radi našli pri njem kaj sunljivega. Siro-mašni ljudje so delali vso zimo zo-botrebe in zdaj so jih hoteli prodati v Ljubljano, a zgrabili so jih karabi-nerji, jih zvezali ter odgnali v Trst, nahrbtnike z zobotrebi so jim pa vzeli ali pa uničili. Kdor ima na koga jezo, gre in ga ovadi fašistom, ki zvečer pridrvijo v njegovo hišo, mu vse preobrnejo, prete z orožjem in ga silijo, da vpije »Evviva Italia!«, nazadnje ga pa pretepejo. Fašisti po-nujajo n. pr. čez dan našim ljudem različno blago po nizki ceni. Marsi-kdo se spozabi in kupi. Zvečer pa udere k njemu fašistovska druhal, mu vzame blago nazaj in ž njim še kaj drugega, češ, da je vse ukrade-no — njega pa pretepe in odide... Oj, blaženo laško »odrešenje« in sto-tisočkrat blaženi oni, ki niso deležni tega odrešenja in te divje kulture!

ZVIŠANJE INVALIDSKIH POKOJNIN.

— **S 1. aprilom** so se zvišale invalidom v Sloveniji pokojnine sledeče: z 20—50 % invalidnosti 18, ozir. 23, din. mesečno, z 51 do 75 odst. po 24, ozir. 31 dinarjev, z 76 do 100 odst. po 41, ozir. 55 dinarjev, preko 100 odst. po 88, ozir. 125 dinarjev. Drugo, t. j. višjo pokojnino dobe le tisti invalidi, ki nimajo lastnega doma ter morajo stana-rino plačevati. Invalidi, ki so brezplačno preskrbljeni v kakem zavodu seve ne dobe pokojnine. Za vsakega otroka izpod 16. leta dobe invalidi 8 dinarjev, ako imajo svojo hišo, sicer pa 10 dinarjev. Rodbine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov z enim do treh članov, od katerih sta eden ali dva nepreskrbljena otroka pod 16 letom, dobijo 40 din., ako imajo svojo hišo, sicer pa 50 dinarjev in za vsakega nadaljnjega nepre-skrbljenega otroka 8 ozir. 10 dinarjev. Ne-preskrbljene sirote brez očeta in matere pod 16. letom prejemajo 43, ozir. 60 dinar-jev. Ako sta dve siri 72, ozir. 90 dinarjev, ako so tri sirote 96, ozir. 120 din., za vsa-ko nadaljno siroto preko treh pa 8, ozir. 10. dinarjev. Sirote preko 16. leta nimajo pravice do dodatka, vendar če so v rodini same sirote, ki so izpolnile 16. leto, dobi-vajo skupno ne glede na število 40, ozir. 50 din. — Invalidski oddelok poverjenstva za soc. skrb začne nakazovati dodatke kon-cem t. m. Ker je treba izdelati čez 20.000 plačilnih nalogov, je umevno, da ne morejo priti vsi naenkrat na vrsto, zato je treba potrpljenja. Prošenj za ta izplačila ni treba vlagati, dodatki za minule mesece se izpla-čajo v enkratnem skupnem znesku.

Sport in turistika.

— **Sport št. 18** ima sledečo vsebino: Tur-nega S. K. Mirja. Ustanovitev Jugoslovans-kega kolesarskega saveza. Udeležba na-ših konj - dirkačev na inozemskih dirkah. Telesna in duševna vzgoja. Situacija v no-gometu. Nogomet. Lahka atletika. Kola-sarstvo. Motociklistika. Avtomobilistika. Vodni sport. Službene objave. Razno.

Sokolstvo.

— **Sokolska akademija na Bledu.** Na splošno željo ponavila Blejski Sokol svojo telovadno akademijo s petjem in godbo 8. t. m. v Zdraviliškem domu ob 7. zvečer.

Gledališče in glasba.

— **Repertoire Narodnega Gledališča v Ljubljani.** Drama: Torek 3. Zaprto. Sreda 4. Zaprto. Četrtek 5. Androkus in lev, po znižanih cenah. Popoldanska predstava ob 3 (izven). Petek 6. Navaden človek (B). Sobota 7. Navaden človek (C.) Nedelja 8. Borba v prid podpornemu društvu jugo-slovanskih akademikov. (Izven). Ponedeljek 9. Androkus in lev (B.) — Opera: Torek 3. Carmen (E.) Sreda 4. Mamzelle Nitouche. V prid združenja gled. igralcev. Gostova-nje g. Irme Polakove (izven.) Četrtek 5. Mamzelle Nitouche. Gostovanje g. Irme Polakove (izven). Petek 6. Carmen (B.) Sobota 7. Thäls (A.) Nedelja 8. Mignon. Go-stovanje g. Julija Betetia in g. Pavle Lovč-žetove (izven.) Ponedeljek 9. Zaprto.

— **Iz gledališke pisarne.** Opozarjamo, da se vrši na praznik 4. četrtek 8. t. m. v

dramskem gledališču po znižanih cenah predstava popoldne ob treh. Igrali bodo pravilčno igro Bernarda Shawa »Andro-kus in lev«. Zvečer istega dne gostuje v opernem gledališču gospa Irma Polakova v naslovni vlogi opere »Mamzelle Ni-touche«. Začetek ob osmih. — V nedeljo, 8. t. m. se vrizori v dramskem gledališču ob normalnih cenah v prid Podpornemu društvu jugoslovanskih akademikov Gals-worthyjeva »Borba«. Vse te predstave so izven abonementa.

Znanost in umetnost.

— **Novi Rod.** Vsebinska št. 4: Stano Ko-sovel: Bog je rekel. — France Bevk: Pi-ruh. — Čika Jova - Gradnik: Zajček v snegu. — Čika Jova - Gradnik: Anka - ci-ganka. — Fran Milčinski: Zgodbe kralje-viča Marka (Kraljevič Marko in Filip Mad-žarin). — Fran Pogačnik: Car in muzik. — Marija Kmetova: Velika nedelja. — Karel Širok: Kolo. — Cvetko Golar: Kri-stalna gora. — Slika. — Fran Ločnikar: Umrlemu bratu. — Anton Banagaj: Na Rusnah. — Pouk in zabava. — Kotiček malih. — Mladinski mesečnik »Novi Rod« izhaja v Trstu in stane za celo leto 12 lir. Uredništvo in uprava v Trstu, Ruggero Manna, 20-I.

— **Jugoslavenska Nliva.** Štev. 17 ima sledečo vsebino: Major Fablie: Ne dirajmo u vojsku; Dr. Aleksander Szczepanski: Pi-tanje Gornje Slezke; General Inostrancev: Studije o Svjetskom Ratu; Zdenko Vernič: Na pragu kolektivizma; Dr. Ivo Turina: Rudarstvo Jugoslavije I. — Jugoslavinski pregled: Umetnost; Prosvjeta; Privreda. — Slavenski pregled: Čehoslovački Glas-nik. — Listak. — Cena 4 K.

Pokrajina.

— **Kočevje.** Volitve nekaterim kar ne da-do mirno spati. Mesto, da bi se iz srca vselili lepe in edine umestne složnosti, ki jo vendar enkrat nastopila kot orožje, ki se ga Nemci najbolj bojijo, pa samo to tuhtajo, kako bi nahujšali Slovence med seboj, ka-bi ovrgli to enofno listo ter povzročili na-stavitev gerenta, s katerim bi se zvezali, da vendar le sami zasedejo županski sto-lec. V tem boju zoper složno Slovenstvo so se znašli najbolj nasprotni si element. — Slovenec stiska roko (na skrivnem seveda) staremu nemškemu lisjaku, ki je dolgo let bil čurvar občine in celokupne kočevske zlahte, oba spet se bratita s komunistom, obe roki tem trem ponuja vsestranski mož: Slovenec-Nemec-socialist-anarhist. Čedna družba, v katero enega žene ta nagib, dru-zaga drug, a nobeden čeden in plemenit, Slovenec, ki zaide v to družbo, pač ne po-mišli, kako uslugo izkazuje Nemcem, ki se boje za svojo zlahto, katero bodo volitve odnesle kot pleve v brezdeležje, katero je bilo že prej njihovi glavni opravek. In da se tak človek še upa črtniti o Slovenstvu in njega koristih! Dosedaj smo se borili a Nemci in komunisti, sedaj se pa bo treba otepati še s takimi Slovenci! Naj nam ti gospodje ne zamerejo, če jih bomo prijetj prihodnjih brez rokavic, ako se ne spame-tujejo in ne prenehajo s svojim mahinac-ljani proti združenemu Slovenstvu.

— **Novomesto.** V nedeljo 24. t. m. so pri-redili novomeški diletantje v Črnomlju Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini Šentflorjanske. Kljub temu, da so nekateri novomeški faktorji, ki so v prvi vrsti po-klicani za širjenje kulture, stvari naspro-tovali, se je igra vendar izvršila z naj-bojšim uspehom, za kar se je zahvaliti v prvi vrsti črnomljskemu sokolu, ki je pre-skrbel vse potrebno. Sodelovati so hoteli tudi učenci novomeške trgovske šole, ki so v nekaterih ulogah v isti igri nastopili že v Novemestu, a jim je to prepovedal pro-fesorski zbor, baje na željo gotovih novo-meških dam, ki hočejo imeti pri vseh pri-reditvah glavno besedo. Dasiravno se je učencem trg. šole sodelovanje onemogo-čilo, jih vendar preganjajo z različnimi pro-tokoli, katerih bi bilo pač že lahko enkrat konec.

— **Sava pri Jesenicah.** Pretečeno nedeljo je priredila SLS na Savi v Delavskem domu javen shod. Udeležba je bila številna, tvorili pa so večino pristaši NSS in komunisti. Ob NSS se je obregnil v svojem govoru dokaj nespretno kaplan Gabrovšek. Mo-drost, ki jo je prodajal svojim vernikom, se bo pri občinskih volitvah kaj slabo obrestovala. Če misli, da je s svojo jezuiti-sko pridigo pridobil voliče za SLS, se je globoko zmotil. Jesenčanov niso znali vjeti na svoje limazne niti Sinkovec, niti Zabukovec in tudi ne Skubec, ki so bili vsi dokaj spretni v politiki, pa jih tudi ne bo vjel mladi kaplanček.

— **St. Vid pri Stični.** Poročajo nam, kako slabo razumevajo nekateri »svojo nalogo« kot zaupniki državnih oblasti. Namesto, da bi šli državnim oblastim na roko pri ure-jenju države, dajejo potuho prekinenim. V občini Velike Pece je dal župan Blatnik vojaškemu beguncu Janezu Pavletku, ki je pobegnil od vojakov ter se po letu doma skrival, uradno potrdilo, da je bil nevarna bojan ter da so sploh v občini razenale nalezljive bolezni. Vse skupaj je bila urad-na laž, a beguncu je pripomogla, da ga vojaške oblasti niso kaznoval. Sedaj se bo moral župan zasovariati pred sodiščem.

A. K. Green: Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

»Sami veste, kako se je zgodilo. Pogled, s katerim ste stopili v sobo, je govoril dovolj jasno; besede so bile odveč. Tako ste torej sprejeli največjo žrtve, ki jo je kdaj doprinesla ženska! Ničesar vam nimam odgovoriti. Kakor neizmerna je bila moja ljubezen do vas, tako veliko in neizmerno je zdaj moje zaničevanje. Ker niste hoteli imeti za ženo niti prave niti neprave Mildrede Farleyeve, ampak ste ljubili Genovefo Greforexovo in hoteli poročiti le njo — ako bi se sploh poročili — dobro; ko se vidi prihodnjič, bom spet Genovefa, toda ne vaša nevesta. Za to čast se lepo zahvaljujem. Hoteli ste biti sicer velikodušni; kar sem zavrnila vse radi vas, ste me bili pripravljali sprejeti tudi kot ubogo šiviljo za svojo pošteno, dasi ne bogve kako spoštovano soprogo; toda jaz nečem te žrtve, tem manj, ker bi presegala tudi moje moči. Ponosna, kakor sem bila prvi dan najinega znanja, sem tudi še zdaj. Da se poročim, mi ni treba vaše milosti. Ko udari deveta ura in me pridete iskat, vedite, da sem zdavnaj odšla in se vrnila na svoje pravo mesto, pri vzela spet svoj pravi jaz. Hvala Bogu, da ni prepozno. Žensko, ki je stala pred vami ponižana in uničena, boste videli drugič ponosno in srečno soprogo. Hvaležna sem le usodi, da me ni priklenila na vekomaj k moži, čigar srce je brezčuten kamen, pa najsi bodo njegovi nazori še tako častni.«

»Besede, ki vam jih puščam v slovo, vam povedo, kam sem se obr-

nila. Kadar jih boste čitali, bom žena doktorja Kamerona.«

Petindvajseto poglavje.

Gryce je strmel predse; listi so mu bili padli iz rok. Doktor Kameron, ki ga je ves čas mučil strah, ni mogel končno več prenašati tega zlovesčega molčanja. Doteknil se je detektivove rame; Gryce se je zdrnil iz svojega premišljevanja ter globoko zavzdihnil.

Čuden položaj! je vzkliknil. Po glavi bi se bil od jeze, da sem bil ves čas na licu mesta in nisem slutil ničesar, je dodal tiho, s potrjim glasom.

In jaz sem pravkar govoril z lažnevesto, ko je dospela prava Genovefa na plan. Se danes vidim izraz ubogega dekleta, ko jo je zagledala. Strah, jeza, groza in ogorčenje, vse vprek. Takrat si kajpak nisem mogel razložiti, odkod je prišlo toliko raznih strasti; zdaj pa, ko vem, da si je vzela življenje —

S kom ste govorili? je hlastno vprašal detektiv. Res z Mildredo Farleyevo v nevestni obleki Genovefe Greforexove, v kateri je šla vaša žena kmalu nato k poroki?

Da.

In ste se dali prevariti? Mislili ste, da je vaša nevesta? Se na um mi ni prišlo, da bi dvoimil. Saj veste, v kolikšno odrešenje mi je bila nje navzočnost; v takem položaju je malokdo kritičen. Videl sem jo le trenotek, in pomnim, da se mi je zdela ljubka ter je govorila bolj živahno nego Genovefa katerikrat dotlej.

Lehko si predstavim njen strah, ko je zagledala ono. Na Mildredino razočaranje gospodična Greforexova pač ni pomislila.

Gotovo je imela preveč opravka s svojim lastnim.

Težko da je bilo strašnejše od razočaranja njene sestre. Slehera zaželjena radost je bila v Mildredinem dosegu; le roko je bilo treba iztegniti, pa bi bile izpolnjene vse njene želje na svetu; a maloma ji izirgajo vse, in sirota se vidi palneno spet v življenje brez ljubezni, polno pomanjkanja in trdega dela. Bila je zelo častihlepna, in kakor se mi vidi, vobče prvotnejša in ognjevitelja natura od svoje srečnejše sestre.

Tega ne vem; vsekako jo je potrla uničenje njenih nad tako zelo, da je obupala. Zdaj, ko poznate vzrok, ki je gnal Mildred v smrt, se boste pač morali odreči svoji strašni sumnji zoper mojo ženo.

Ta vzrok je dovolj močan za vsako dejanje. Žal mi je, da nisem videl tisti večer skozi steno; potem bi vsaj vedel, kako je bilo. Skrivnost poslednjega sestanka obeh sestra je treba razvozlati, da pridete vi še kdaj do notranjega miru, in jaz do zadovoljstva v svojem poklicu.

Mali oglasi.

Proda se:

HIŠA S POSESTVOM

se proda v Zalogu pri Ljubljani št. 30. 770

PRODAJA VODNEGA MLINA!

Prodajni vodni mlina s tedenskim obratom 150 metriskih centov A. K. brojava ter železniška postaja, Josip Vaškato, Sirač, kotar Daruvar (Slavonija.) 771

VEČ RABLJENIH DVOKOLES,

živahnih strojev in otroških vozičkov v dobrem stanu se ceno proda, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Ogleda se lahko vsak dan od 12—2 pop. 780

HIŠA

naprodaj v lepem kraju v bližini Novega mesta z vitom, sadnim drevjem ter nekaj trte. Cena nizka, Naslov v upravi »Jugoslavije«. 778

VELIKA ZALOGA

in po cen: Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, pneumatika in vsakovrstni deli, F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se: Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji in razni stroji v popravu. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4. 781

CISTO SVINJSKO MAST

doma topljeno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni trdka Janko Popovič, Ljubljana. 211

SVILEN IN KREP PAPIR VSEH VRST.

Zice za rože in cvetlice vse številke. Perje za rože vse vrste. Vence in šopke za neveste in birmance. Svilene trakove vse barve in širine. Cigaretni papir: Oileschau z vojakom in tičem z vodenim tiskom. Abadie, Golub, Altesse itd. Strošnice št. 2 in 3. Razpošilja papirnica J. Uran, Ljubljana, Mestni trg 11. 725

VEČ ZABOJEV

velikih starih. Cena in naslov v upravnistvu Jugoslavije. 644

PRODAJA KOČIJE!!!

Proda se iz proste roke krasna skoraj nova, popolnoma izborna ohranjena kočija. Cenjene ponudbe prosim na upravništvo Jugoslavije pod »kočija«. 768

Kupi se:

VRBO IN PROTJE

kuplin v vsaki množini. Ponudbe na Viktor Horvat, Radovljica. 748

VEČJE POSESTVO

v prijaznem kraju blizu žel. postaje najraje na Gorenjskem se kupi. Ponudbe s popustom posestva in kraja ter navedbo cene pod F. H. 768

Službe:

BRIVSKI POMOČNIK

prvovrstna moč, se takoj sprejme pri Ojud Aleksander, Ljubljana. 785

IVAN KOŠAK

sobni slikar, Bleiweisova c. 15 — sprejme 2 pomočnika. 776

DELOVODJA

se sprejme za novo podjetje za izdelovanje dvokoles in otroških vozičkov pri trdku F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. 782

GOSPODIČNA

uradnica, ki je zaposlena samo v dopoldanskih urah, išče službo za popoldan. Ponudbe pod št. 100 na upravo lista.

Razno:

SREDIŠNICA ČEŠKOJUGOSLOVENSKE KNJIZARE NAKLADA TER ZAVOD ZA OGLAŠEVANJE T. HEREJK, ZAGREB.

Novo, Jirasek: Filozofska istorija, jubilejno hrvatsko izdanje K 30.— Bogati izbor domače in inozemske literature. Generalno zastopstvo za državo SHS., čehoslovenskih in ruskih založnikov. — Na zalogi bogata izbira čehoslovaške in ruske književnosti. — Umetniški oddelek. 769

ZAMENJA

se soba, Naslov v upravi. 779

KATERA BLAGA DUŠA

pomaga denarno mladi trgovki začetnici, ki pa nima dovolj sredstev za opremo trgovine, proti dobrim obrestim in zagotovilo vestno v teku enega leta svoto vrniti. Cenjene ponudbe pod »Vedno hvaležna« na upravo lista. 784

TRGOVINO ALI GOSTILNO

na deželi vzame takoj v najem; kdo pove uprava lista. 748

Priporoča se prvovrstni atelje za črkoškarstvo FILIP PRISTOV, hotel Malič LJUBLJANA.

Zenitne ponudbe

TRGOVCA HČI NA DEŽELI

izobražena, stara 29 let, z enim otrokom, ima sedaj 20 tisoč kron gotovine in opravu, pozneje tudi posestvo, se želi seznaniti s primernim gospodom, ki ima državno službo. Ponudbe s sliko naj se pošljejo pod šifro »zenitev« na upravo »Jugoslavije«. 783

Delo in čas prihrani,

kdor rabl priprano, pravo

„Schichtovo milo“

znanka „jelen“

pri vsakem večjem pranju, kakor tudi pri vsakem čiščenju v kuhinji in gospodinjstvu sploh. Schichtovo milo je v svoji izdatnosti, kakovosti in pralni zmogljivosti resnično nedosežno. Pasite na poleg stojajo varstveno znamko!

Zastopstvo za Slovenijo ima trdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Apretura . . . za usnje
Lak . . . za usnje
Vaselina . . . za usnje
Krema (terp.) . . . za čevlje
Voščilo . . . za parkete
Plavilo . . . za perilo

v najboljši kvaliteti proizvajajo
I. Keber trgovna kem.
izdelkov
Tacen pri Ljubljani (Slovenija.)

Ruska

mehanična delavnica in ključavničarstvo

„Jakori“

Montaža raznih strojev, remonta avtomobilov, motociklov in koles (biciklov), poljedelskih strojev in ključavničarska dela.

Naročila se sprejemajo.

Odgovorna dela pod nadzorstvom ruskega inženirja.

LJUBLJANA

Karel Kotnikova ul. — Ledina.

Prvovrstna

Es-ka

kolesa

Kajfinejšje predvojno kvalit. blago

J. Gorec

Ljubljana

Gospodetska c. 14.

Erjavec & Turk

„Pri zlati lopati“ trgovina z železnino

Valvazorjev trg št. 7

(nasproti križanske cerkve.)

Zaloga cementa in karbida.

Prima angleški Kristal

„Boraks“

vsaka množina se dobi po K 31— franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z o. z.

Ljubljana, Gradišče 9/1.

JULIO MEINL

D. D.

KAVA

ČAJ

KAKAO

Centrala: ZAGREB.

Podružnice:

ZAGREB: Duga ulica 6.

LJUBLJANA: Aleksandrova

cesta 1.

MARIBOR: Gosposka ulica 7.

PEČUH: Kraljevska ulica 19.

Birmanska darila.

Trdka Danijel Zupane, zlatar, se priporoča za nakup raznih birmanskih daril.

Danijel Zupane

Ljubljana,

Volfova ulica št. 6.

National registrirna blagajna

ter

Original Emerich kavni pražar

J. ZENTNER, Maribor, Vrtna ulica št. 8.

Splošna gospodarska zadruga

v Sevnici ob Savi

razpisuje:

1. mesto starejšega **trgovskega sodelavca** s kaveijo; poleg verziranosti v vseh strokah mešane trgovine je potrebno znanje knjigovodstva, korespondence in blagajniških poslov;

nastop 1. julija 1921.

2. mesto mlajšega **trgovskega pomočnika** z nastopom

dne 15. julija 1921.

Ponudbe s prepisi spričeval in z zahtevo plače prosimo le

od samskih reflektantov do **31. majnika 1921.**

popolnoma nova s 4 predali, istotako ena mala

popolnoma nov za 20 kg

proda poceni

Načelstvo.

Priznано najboljši portland-cement je

Splitski cement

znanka „TITAN“

dobavlja ga franko vsaka železniška postaja

ANTON KALAN, Škofja Loka.

!! Pozor kolesarji !!

Vljudo naznanjam, da lakiram z najboljšim uspehom vozna kolesa. Šivalne stroje itd. v peči. Izvršim v dveh dneh. Priporočam se tudi za lakiranje avtomobilov.

A. MALGAJ Sp. Siška Kneževa 121.

Kupi se motor

300 volt, 10 konjskih sil z 1200 do 1600 obratov na minuto. — Ponudbe pod „MOTOR“ na upravništvo „Jugoslavije“.

Proda se motor

220 volt, 8 konjskih sil s 600 obratov na minuto. — Naslov pove upravništvo „Jugoslavije“.

F. BRUMAT LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

NUDIMO:

Glavnike, tarne zaponke, koščane zaponke, Nože, vilice, žlice, lesno robo; Parfumi, mazila za brke, puder, briljantine; Veziva, čipke, vrvce; Trakove za čevlje, stani, naramnice; Breše, prstake, uhanje; Gumbe, sukanje; Svinčnice, pereza, gebo.

Ščetke svih vrst!

In svo ostalo galanterijsko in nirderžku robo! Prodaža samo na veliko! Prodaža samo na veliko!

Braća Svježić, Zagreb

Telefon 23-44. Petrinjska ul. 5. Telefon 23-44.